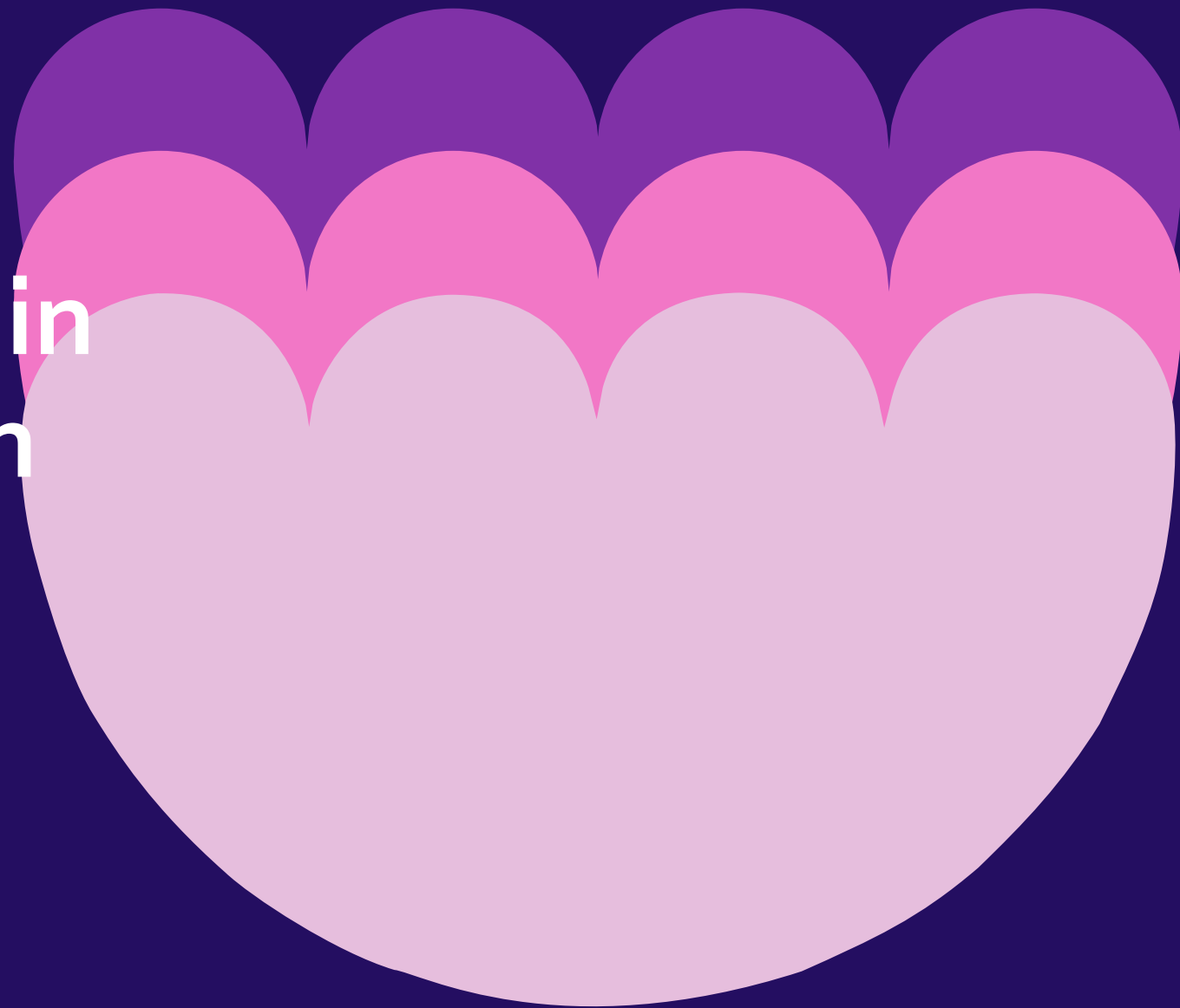

KUOPIO

Kuopion kaupungin hankintaohjelman osavuosisiseuranta 2026

Kaupunginhallitus 31.8.2026

Hankintaohjelman osavuosiseuranta 2026

Hankintaohjelma kytkee kaupungin strategiset tavoitteet käytännön hankintoihin ja talouden tasapainotukseen.

- Hankintaohjelman seuranta osoittaa, missä tavoitteet etenevät suunnitellusti ja missä tarvitaan ohjausta.
- Vuoden 2026 tavoitetasot on sovittu pidettäväksi ennallaan hankintaohjelman päivitystyön ajan.
- Uudistettu hankintaohjelma ja mittarit on valmistelussa ja tavoitteena valtuuston käsittely joulukuussa 2026.

Keskeinen mittaritilanne

3 hyvällä uralla

2 seurattavaa

1 riski

Palvelunkäyttäjien osallistuminen

2 / 5

tavoite 5 kpl

Työllistämisehto

3 / 5

tavoite 5 kpl

Innovatiiviset hankinnat

32 %

tavoite 30 %

Ympäristökriteerit

68 %

tavoite 45 %

Talouden tasapainotusohjelman
tuottavuustavoite**0,33 M€**

tavoite 0,7 M€

Vastuulliset investoinnit

22,4 %

tavoite 40 %

Tilannekuva: pääosa tavoitteista etenee suunnitellusti, mutta osallistaminen, kotimaisuusasteiden osatavoitteet ja osa vuoden lopussa mitattavista toimista edellyttävät seurantaa.

Yhteenvedo 30.6.2026 tilanteesta

ONNISTUMISET

- 1 Innovatiivisten hankintojen osuus 32 %, tavoitetaso vuoden lopussa 30 %
- 2 Ympäristökriteerit mukana 68 %:ssa hankinnoista, tavoitetaso vuoden lopussa 45 %
- 3 Lähiruoan osuus 14,8 %, tavoitetaso vuoden lopussa 10 %
- 4 Hankintakalenteri päivittyy jatkuvasti.

SEURATTAVAT ASIAT

- 1 Palvelunkäyttäjien osallistamisen tavoite ei todennäköisesti toteudu.
- 2 Kala- ja kasvituotteiden valmistusmaan kotimaisuustavoitteet jäävät osin alle tavoitteen.
- 3 Tuottavuustavoitteesta toteutunut 0,33 M€ / 0,7 M€.
- 4 Vastuullisten investointien toteuma 22,4 % / 40 %.

KEHITTÄMISTOIMET 2026

- 1 Hankintaosaamisen itsearviointi loppuvuonna.
- 2 Hankintapalvelujen sisäiset ja ulkoiset sidosryhmäkyselyt sekä palvelulupaus.
- 3 Hankinnan elinkaarijärjestelmän käyttöönotto käynnistynyt.
- 4 Hankintaohjelman ja hankintaohjeiden yhteensovitettu päivitystyö aloitettu.

Mittarikohtaiset tiedot

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 30.6.	Analysointia mittareiden toteutumisesta
Elinympäristö ja osallisuus	1.Hankinnoissa huomioidaan palvelunkäyttäjien tai heitä edustavien tahojen osallistuminen hankinnan valmisteluun	1.1 Palvelun käyttäjien osallistuminen hankintojen valmisteluun kpl/ vuosi	4 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	2 kpl/vuosi	Kaarenhovin päiväkodin rakennusurakan ja Lippumäen ylipainehallin tekonurmen uusimisen yhteydessä on järjestetty kuntalaisille erilliset esittelytilaisuudet. Käyttäjiä osallistetaan laajasti jo suunnittelun eri vaiheissa, esimerkiksi esittelytilaisuuksien sekä suunnitelmien nähtävillä olon kautta ennen varsinaista hankintavaihetta. Tälle vuodelle asetettu tavoite ei toteutune.
Työ ja toimeentulo	2.Edistämme hankinnoilla muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä	2.1 Työllistämisehdon sisältäviä hankintoja kpl/ vuosi	5 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	3 kpl/vuosi	Työllistämisehtoa on hyödynnetty kahdessa Niiralan Kulma Oy:n urakassa sekä Pirtin koulun urakassa. Tavoitetason arvioidaan ylittyvän vuoden loppuun mennessä, sillä käynnissä on useita työllistämisehdon sisältäviä hankintoja.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 30.6.	Analysointia mittareiden toteutumisesta
Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	3. Alueellisen elinvoiman mahdollistaminen hankintojen suunnitelmallisuudella, avoimuudella, markkinavuoropuheluilla, markkinakartoituksilla ja hankintoja jakamalla tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin siten, että pk-yritykset huomioidaan hankinnoissa.	3.1 Hankintojen aluetaloudellinen vaikuttavuus Kuopion kaupungin hankinnat yrityksiltä *)	Kuopion alue 60 % Pohjois-Savo 4 %	Kuopion alue 61 % < Pohjois-Savo 6 % <	-	Ostolaskuanalyysin avulla tarkastellaan hankintojen aluetaloudellisia vaikutuksia (€, sis. alv sekä investoinnit). Vuosien 2023–2025 ostolaskuanalyysit on julkaistu kaupungin verkkosivuilla Ostolaskuanalyysi 2025 Vuoden 2026 ostolaskuanalyysi tehdään vuoden 2027 alussa.
Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä	4. Teemme toimivia ja laadukkaita hankintoja osallistavasti ja edistäen innovaatiomyönteisen ja elinvoimaisen markkinan syntymistä.	4.1 Hankinnat, joissa syntyy innovatiivisia menetelmiä tai ratkaisuja Osuus kaikista kynnysarvon ylittävistä hankinnoista **)	41 %/vuosi	30 %/vuosi	32 %	Hilmassa kilpailutettuja hankintoja oli 28 kpl , joista innovatiivisten hankintojen osuus 32 %. Tavoite saavutettaneen, mutta toteutumiseen tulee vaikuttamaan talouden tasapainotuksen toimenpiteet ja hankintojen kriittinen tarkastelu.

*) Ostolaskujen toimittajan postinumeron mukaan
**) Kuopion kaupungin kynnysarvon ylittävät hankinnat ml. yhteishankinnat ja puitejärjestelyt (ei sisälly puitejärjestelyiden sisällä tehdyt minikilpailutukset)

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 30.6.	Analysointia mittareiden toteutumisesta 7
Kiertotalous ja resurssiviisaus	5.Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	5.1 Ympäristökriteerit sisältävien hankintojen osuus hankinnoista %/ vuosi	70 %/vuosi	45 %/vuosi	68 %	Hilmassa kilpailutettuja hankintoja oli 28 kpl, joista ympäristökriteerien osuus oli 68 %. Ympäristökriteerien käyttöä on tehostettu hankinnoissa SISU-hankkeen myötä. Hanke kehittää ilmastoasioiden viestintää, seurantaa ja huomiointia kuntien tekemissä hankinnoissa. Tavoite tullaan saavuttamaan.
Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky sekä luontokadon torjunta	6. Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	6.1 Lähiruoan (itäsuomalainen) osuus Servican kokonaisostoista %/ vuosi	12 %/vuosi	10 %/vuosi	14,8 %/vuosi	Omien elintarvikekilpailutusten myötä Servica on saanut kasvatettua niin kotimaisuusastetta, kuin lähiruokaostojakin. Lähialueelta tehtyjen hankintojen määrä on kasvanut merkittävästi, mihin erityisesti Jaakkolan tukun toimitukset ovat vaikuttaneet. Lähiruoan osalta odetaan osuuden kasvavan entisestään vuonna 2026. Tavoite tullaan saavuttamaan.
Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky sekä luontokadon torjunta	7.Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	7.1 Kotimaisuusaste liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteille %/ vuosi	100 %/ vuosi 56 %/vuosi 77,6 %/ vuosi 100 %/ vuosi	100 %/vuosi 50 %/vuosi 85 %/ vuosi 100 %/ vuosi	100 %/ vuosi 45,7 %/vuosi 66,5 %/ vuosi 100 %/ vuosi	Toteumat ovat näiden osalta samat kuin mittarissa 7.2, sillä kasvikset on tarkasteltu alkuperämaan mukaisesti ja esim. maidoissa ja lihoissa on sama alkuperä- ja valmistusmaa. . Kasvisten ja kalatuotteiden kotimaisuusaste on laskenut kustannuspaineiden vuoksi. Uuden tukkusopimuksen kautta pakastekasvisten kotimaisuusaste laski, mutta tuoreiden vihannesten kotimaisuusaste on pysynyt melko vakiona huomioiden satokausivaihtelut. Asetetut tavoitteet toteutuvat kala- ja kasvistuotteita lukuun ottamatta.
Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky sekä luontokadon torjunta	7.Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	7.2 Raaka-aineiden kotimaisuusaste liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteet %/vuosi	100 %/ vuosi 56 %/vuosi 77,6 %/vuosi 100 %/ vuosi	100 %/vuosi 40 %/vuosi 50 %/vuosi 100 %/vuosi	100 %/ vuosi 45,7 %/vuosi 66,5 %/vuosi 100 %/ vuosi	Servican oman kilpailutuksen myötä sopimustoimittajaksi hedelmä- ja vihannestuotteiden osalta vaihtui Jaakkolan Tukku Oy, jonka myötä kasvisten kotimaisuus- ja lähiruoan osuus on kasvanut. Asetetut tavoitteet tullaan saavuttamaan.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari	Toteuma 2025	Tavoite 2026	Toteuma 30.6.	Analysointia mittareiden toteutumisesta
Kestävä talous	8. Hankintaosaamisen lisääminen ja hankintayhteistyön kehittäminen	8.1 Itsearviointi toteutetaan vuosittain tukemaan organisaation hankintaosaamisen kehittämistä	1 krt/ vuosi	1 krt/vuosi	-	Itsearviointi toteutetaan loppuvuoden 2026 aikana.
Kestävä talous	8. Hankintaosaamisen lisääminen ja hankintayhteistyön kehittäminen	8.2 Suoritetaan sisäinen ja ulkoinen sidosryhmä-/ yhteistyökysely talous- ja omistajaohjausyksikön hankintatiimin toimesta	-	Sidosryhmäkyselyt (sisäinen sekä ulkoinen) 1 krt/vuosi	-	Sidosryhmäkyselyt toteutetaan loppuvuoden 2026 aikana osana hankintapalvelujen kehittämistä ja palvelulupauksen muodostamista.
Kestävä talous	9.Strategisesti merkittävät hankinnat kytketään toiminnan ja talouden suunnitteluun	9.1 Ajantasaisesti päivittyvä hankintakalenteri on julkaistu kaupungin julkiset hankinnat - sivustolla	Päivitetty jatkuvasti	Hankinta- kalenteri päivittyy jatkuvasti	Päivitetään jatkuvasti	Tavoite toteutunut.
Kestävä talous	9. Sidosyksiköiden tuottavuustavoite – tuottavuus- ja tehostamistavoitteiden vienti palvelusopimuksiin	9.2 Talouden tasapainotusohjelmassa asetetun tuottavuustavoitteen 2,6 miljoonaa euroa toteutuminen	1,9 milj. euroa	Tuottavuustavoitteen 0,7 miljoonaa euroa toteutuminen	0,33 milj. euroa	Talouden tasapainotusohjelmassa vuosille 2024-2027 sidosyksiköille on asetettu tuottavuustavoitteeksi 2,6 milj. euron toteutuminen. Arvio on, että vuodelle 2026 asetettu tavoite tullaan saavuttamaan.
Kestävä talous	10. Sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä tapa toimia ja toteuttaa huomioidaan tulevilla investointihankkeissa	10.1 Investoinneista 10 % täyttää vastuullisuuskriteerit	35,6 % / vuosi	40 %/ vuosi	22,4 % / vuosi	Mittarin toteumaa tarkastellaan CEB:n rahoitusehdot täyttävien investointien vastuullisuuskriteereiden pohjalta, joissa kaupunki on sitoutunut väh. 10 %:iin. Arvio on, että tavoite tullaan saavuttamaan vuoden lopussa.